Ná Herb W. Kśiestwá Litewskiego Pogonią/ y Oświeconych zlászki Bożey Kśiążąt Sluckich z wielkich Kśiędzow Litewskich od OLGERDA/ y Kijowskich od Wlodymierzá syná iego idących/ z krotkim wypiſanim ich Narodu sławnego.

Przez Macieiá Stryikowskie^o/ Do Jaśnie Oświeconych Kśiążąt Sluckich/ Juryá/ Symeoná/ y ALEXANDRA Juriewiczow/ Olelkowiczow.

Kleynot Litewski y Herb stárodawny
Ktory NARIMVNT sobie spráwil sławny
A Kitaurusá bratom swym dárował/
Sam sie Pogonią zbroyną tytułował.
Ktorą Krolestwá snáć wszytki celuie
Mąż zbroyny z mieczem wyniosłym hárcuie
Ná koniu bystrym/ a krzyż ná rámieniu/
W takim zwycięstwo dawa Bog známieniu.
Rycerz iak wryty czerstwy/ krzepko siedzi
Karere toczy y ná gololedzi/
Znáć stáry żolnierz w polu sie vchował/
Znáć nie ná bruku męstwá dokazował.
Z tym Herbem swoie Gedymin włośći
Rozszerzył: z tym Ruś hárdą w przyległośći
Z hołdował: ktorym pirwey Litwa łyká
Zá Dań płáćiła: wnet Pan z niewolniká
Z tą on Pogonią Krzyżáckie náiázdy
Mężnie odbijał z Litwy/ z Zmodźi záwżdy/
Z tą KEYSTVT Zmodzki on Vlisses prawy
W Prusiech w Liflanciech zostáwił znák krwáwy

Narimunt Kśiąże Litewskie vczyniwszy sobie herb pogonią meią na koniu zbroynego. Bratom Dowmántowi/ Giedrusowi/ Troidenowi/ y Holszy/ Kitaurus Herb Krimski stárodawny spráćił.

Gedimin roku 1306. Wołyńskie/ Luckie/ Betzkie/ Włodymierskie/ Siewierskie kśięstwá opánow[...] y Kijow wzi[...]

A   Zta

wſtrzymáć á te rzeczy piſáć y mowić/ktoreby ſye podobáły ludziom.
Tom krotce mowił dla tego iżem rozumiał rzecz być przyſthoyna á-
byś ty ktorys nie ledá kto ieſt miedzi ludzmi/aleś inſſich pan/żadnym
obyczáiem z poſpolitym człowiekiem iednego mniemánia o rzeczach
niedzierżał/żebyś też nigdy poććiwośći ani dobroći ludzkiey roſkoſſa
nie mierzył/ale w ſpráwach poććiwych one być mniemał. Záſye/iż
o poloro wániu vmyſlu roznie náuczeni dzierżą/ abowiem iedni z
dwornego gadánia/drudzy z nauki wymowności/drudzy przez nie
ktore inſſe rzeczy ſwym diſcipułom mądrość obietzuia / ná to ſye wżdy
zgadzáia wſſytcy/dobrze poſtánowionego człowieká / że potrzebá
z tych wſſytkich rzeczy rozumu nábywáć. Mamy tedy te rzeczi o
ktorych wątpimy opuśćić/á tego ſye iąć o czym żadnego wątpienya
niemáſz/aby mogły być lepiey rozeznáne. R Cōſiliarzow w ten czás
nawiecey kiedy bedzie potrzebá mamy pátrzyć odrzućiwſſy ná ſtrone
te/ktorzy poſpolićie o rzeczach mowia/nicz o thym tzoby ſye miáło
dziać nierozumieiatz/abowiem káżdy wie/iż ten ktory ſobie ieſt nie-
upi, pożyteczny/nigdy drugich medrzſſych nie vczyni. A przeto ſpráwne
ma- y ktorzy wiecey mogą niż inſſy báczyć/wielce waż á prziſtrzegay / y
człō- miey to zá pewne/że dobry Conſiliarz ieſt pożyteczna y káżdego prze-
i. łożonego godna poſſeſſia. Te też rozumiey/ żeć páńſtwá twego przyſporzą
ktorzy twemu rozumowi dopomocz y on wypráwić mogą.
Jać ilem rozumiał nápomionołem ćie/y też cześć iákąć moge wyrządzam/lecz maſz chćieć abyć też drudzy iákom ná początku mowił/
nie ledá iákie dáry ofiárowáli/ktore wy dálecko drożey kupu-
iećie/od tich ktorzy was dáruia/niż od tych ktorzy prze-
dawáia/ale te ráczey dáry ktorych acz pilnie vżi-
waſz/á ieſſcze ná káżdy dzień/nieopuſſczáiac
żadnego dniá/nie tylko niezetrzeſz/co ſye
onym przytráfuie/ale ieſſcze wiet-
ſze y droſſze vczyniſz.

Konietz.

W Krakowie

W Dziedziczow Marka Szarffenbergera.

Roku Pańskiego. 1558.

tuie ná Tátá- oká 1397.

Z tą WITVLT iego syn Tátáry gromił
Z tą áż zá Oke Moskwe cżesto gonił
Z tą on od Morzá do morza panował
Tátarom Carze iák chćiał vstáwował.

Olgerd roku 328.

Z tą OLGERD wielki przepuść żem był minał
Z Litwą / y z Zmodźia zwyćiestwami słynał/

Olgerd do Moskwy przyćiagnał Roku/ 1333. v- przediłwszy od- powiedź Dimi- trá Kniáźiá har- dego vćisnał.

Z tą triumfował w Moskwi: támże iáie
Kniáźiu hárdemu wielkonocne dáie/
A sam kopiją tuż pod grod przystáwił
Mowiąc: Otoż ia coś ty groźił spráwił
Támże gránice Litewskie záłożył
Po Mozáisk: By dźiś o Olgierdźie ożył.

Włádimierz Olgierdowicż pánował w Kijowie/ Roku/ 1336.

Z tego Olgerdá idźie sławne plemie
Włodimierz ktory Kijowską miał źiemie
Y z tą pogonią mężnie Tátar kośił
Nigdy z tąd łupu Pogánin nie nośił.

Alekśander álbo Olelko/ vmárł roku 1455.

Z tą też Pogonią OLELKO syn iego
Niewydał Oycá y Dźiadá mężnego
Z ktorego sławni są OLEKKO Wicy
SLVCKIE Kśiążetá KIIOWSCY Dźiedźicy
Idą nadobnie iák z Rayskiego Drzewá
Z ktorego ono iádłá owoc Iewá.
Leczbych ia zá tych cnych Kśiążąt ślubował
Izby z nich żaden Ráiu niezgwałtował.
Ná swey gałąsce pieknie śiedźi każdy:
Nigdy nie zwiedną źieleniąsie záwżdy/
Owoc tuż páda podle drzewa swego
Cnotliwi rodzą záwżdy cnotliwego

Michał y Siemion Kśiążetá Kijowskie Olelkowicży/ w niebytnośći Káźimierzá Krolá Jágiełowicżá/ gdy śie báwił woyną [illegible]ską/ sámi od [illegible]ar obronę z [illegible]snym woyśkiem trzymáli/ O tem Kromer świádcży dowodnie in secundæ e[di]tionis lib. 23. fol. 355. & 363. fol. lib. 24. primæ verò editionis fol. 520. [i]ż był dwá kroć [w]ybran ná wielkie Kśiestwo Li[tew]skie Simon [Olel]kowicż Ro[ku 1]457.

[illegible]tus Rex [illegible]s pisze) [illegible]yria & lar[illegible] [illegible]9 suppress[illegible]

Z OLELKA MICHAL syn/ SIMEON drugi
Obádwá cżyniąc Oycżyźnie posługi
Ják obrzymowie zbroyni mężnie stoią/
A synowie sie ich iák pszczołki roią.
SIMEON wybran był ná wielkie Kśiestwo
Iż okázował nád Tátáry mestwo
Gdy pod Mozerem dwá kroć ich pogromił
Ku sławie wszytek swoy wiek był náklonił.
Káźimierz w ten czás Krol sie w Polszcże bawił/
Przeto Litewski Senat wnet z tem sprawił/
OLELKO Wicżá SIEMIONA wybráli
Y Kśiedzem go Wielkim Litewskim wyználi/
Gdyż w ten czás niebył Dźiedźic náden bliższy/
Ani rodzáiem/ ni godnośćią wyższy/
Podwákroć podnieść ná stolec go chćieli/
Ktoż zá Páná tak go wszytcy mieli/

Ale Ká-

Ale Káżimierz ſkoro ſie dowiedźiał/
Nie długo w Polßcze ſłyßąc tę wieść śiedźiał
Przypadł do Litwy vśmierzył ty ſpory
A datkiem hoynym zmiękczył Senatory.
Iżby Siemioná ná Kśięſtwo niebráli
Ale y ná tym iáwny znák podáli
Ze godność w SLVCKICH Kśiędzach ználi táką.
Iż im chćieli dáć rząd z władzą wßeláką.
A gdy SYMEON dług śmierći zápłáćił
Y dla cnot ſławnych z świętymi ſie zbráćił/
Baśili po nim ſyn Kśiążę zoſtáło/
Ktore w Kopylu ná ten czás mießkáło
Tego KNIAZIE ná Kśięſtwo Kijowſkie
Zgodnie wybráli/ y ná Czerniehowſkie
Lecż Káżimierz Krol zayrząc mu ſtolice
Tę Elekcyą obroćił ná nice.
Do Kopylá dał Pinſko Basilowi
Kijow z ſwey ſtrony zlećił Gaßtołtowi/
Ale Kijánie Dźiedźicá mieć chcieli/
Y długie o tym z Krolem burdy mieli.
BASili potym wrychle śmierći z ćiáłá/
Tribut dał. Sławá tu wieczna zoſtáłá
Bez potomſtwá zßedł z tąd po nim ſtryiowi
= Kopyl/Kijow/Pinſk/przypadł Michałowi.
Ktory Nowogrod wielki w ten czás rządźił/
Y wßytki włośći Ruſkie iák Krol ſądźił
Iechał ná Kijow iák do ſwey Oyczyzny/
Y ná ktorą miał prywiley Dźiádźizny/
Lecż zazdrość ślepa ktora wßytko pſuie
A cnotę świętą záwżdy prześláduie
Dáłá przyczynę iż to ſkáſowano
Bo długo ná to śidło gotowano.
† Od tądże Kijow Woiewodztwem zoſtał
Ták temu ćicho fortel chytry ſproſtał
Iáko ćię mogę(ták ſie dźiś czás toczy)
Zdużam fortelem nie z ſtánieli mocy/
Po Kśiążećiu záś SYMEON MICHALE/
Syn trzymał Kopyl z Słuckim Kśięſtwem
Mąż práwie cnotą dźielną ozdobiony
Y Kśiążę z Kśiędzow wielkich vrodzony.
Ten nád przypięćia Tátárſkie zagony
Zgromił gdy z Łuckiey włośći gnáli plony
Trzy tyśiące ná plácu ich zoſtáło/
Y więźniow z łupem wßytkich odbił cáło

enże pod Sluckiem z nimi sie vganiał
Oyczyzne miła iak mogąc osłaniał
Y obronił im zamku y posady/
[illegible] wiele ludu iego wźieli z ſtády.
[illegible]árowie w ten czas ná wße ſtrony
od Nowogrodek puśćili zagony
Zá Niemnem włośći poburzyli wßytki
A imo Słuck zás gnali plon z dobytki.
[W]net Kśiąże SIEMION vdałſie zá nimi
Zabiegaiąc im mieyſcy świadomymi
Zá Mozerem ich w ßeśćiu mil dobieżał
Gdźie iuż bezpiecznie Carzyk koßem leżał
[J]m ná śmiáłośći mężney niezbywáło
Ale Pogáńſtwo wnet ſie z ßykowáło
Iż przed wielkośćią ich musiał vchodźić
Bo trudno dwiemá ze ſtem bitwe zwodźić.
[Ta]kże obronną reką vßedł z trwogi
A Carz do Hordy wroćił ſie też ſrogi
Lecz Witebſk/ Drucko/ y Mińſk potym w koło
Ták zburzył/ aż plac kożdy oſtał goło.
[P]o Symeonie Kśiążećiu przesławnym
Ktory z KOKLESem Rzymſkim z rownał dawnym
[G]VRGI Syn Kśieſtwo Słuckie opanował/
Dźiádow y Oyca w cnotach násládował.
[Iż] w młodym wieku lecz z rownał z NESTORem
W poradze: w męſtwie z Troiáńſkim HECTORem
Potwierdźił sławnie sławy Olgerdowey/
Pilnuiąc ſtale nauki Marſowey.
[O]śm tyśiąc Tátar ná Rudku pogromił/
[Z] Murzow trzech aż pod Oczakow gonił/
Zás w polach siedm ſet poráźił ich ſtraży/
[I] sam był wodzem/ ná czym wiele waży/
[Gdy] v Tátárow dwadźieśćiá siedm tyśiąc
[Iż] [illegible]us ćiągnęło/ wnet Oyczyzne ßczyczać/
[Ośm] ſet żołnierzow tyśiąc pießych ſpráwił
[Ku] [illegible]ie pocztem ſam w przod przed inße ſtáwił/
[illegible]ćiá tyśiąc z Kniążiem KONStantinem
Przeraźił/ y gnał w pętach gminem/
OLE[illegible] z Polaki/ sławnie Triumfował
[illegible] śćie tyśiąc więźniow odratował.
[illegible] GVRGI w ſwym wieku ßedźiwym/
[illegible] MVNTEM Sławnym Krolem y ßczęśliwym/
[illegible]ąc iezdnych ſwym nakłádem maiąc
[illegible] Orßa Przodkow niewydáiąc.
[illegible]ſkie y Polſkie Rycerſtwo
Mośćiwy przesławne zwyćięſtwo:

Iż ich pięćdźieśiat tyśięcy zgromili/
Drugich w KROPiwnie goniąc potopili.
A Kśiążę IVRGI skończywszy wiek długi
Y dla Oyczyzny przeważne posługi
Rozstał się z świátem dwu syny po sobie
Zostáwił k wieczney przodkow swych ozdobie.
IVRGI, SIMEON plemię Olelkowe
Oyczyzny bronić namilszey gotowe
Spokoynie na swym vdźiale z nich káżdy
Własnego práwá vżywáiąc záwżdy.
A gdy Krol AVGVST do Poswola ćiągnął
By hárdych Liflánd z Mistrzem ich powśćiągnął
Wnet Kśiążę Iurgi z Symeonem brátem
Wypráwili się zbroyno tymże látem.
Czterzy tyśiące żołnierzow stáwili
Strzelbę y pieszych k temu przysádźili
Własnym nakłádem z wrodzoney dźielnośći
Pokazáli znák Oyczyznie miłośći.
Symeon potym gdy Kśiężnę z Ostrogá/
Poiął: z śmierćią go insza zászłá drogá:
Musiał do niebá ćiągnąć z tego świátá/
W zupełnym Kśiestwie zostáwiwszy brátá.
Ma z męstwá sławę. y z náuk pilnośći/
Iż Lorichius wyszedł ku iásnośći/
Iego nákłádem po Polsku wydány
W ktorym cnot wszytkich iest wzor málowány.
Ma nieśmiertelną sławę y z wymowy
Bo to CICERO był Litewski nowy
Zdumiał się August Krol iego wymowie
Ktora do niego vczynił w Krákowie.
LEGNickie/Brzegskie też Kśiążętá potym/
Kocháły się w nim iák w kleynoćie złotym
Widząc w spániáłą dźielność/y vrodę
Y Senátorską w młodośći swobodę.
Godźien NESTORA przetrwáć był w śiwiźnie
W męstwie ALCIDA ku sławie Oyczyznie
Lecz cnotę lubiąc Bog/wźiął go do śiebie
Dał mu Koronę zasłużoną w niebie
A Iurgi w Kśiestwie z łáski Bożey swoim
Został co było pirwey w dźiale dwoim
Ktore porządkiem pilnośćią chędoży
K temu sam z niebá Bog hoynie go mnoży
(Acz zazdrość ślepa ná cnotę się kuśi/
Lecz przed nią záwżdy w kąt się tulić musi

A cnotá wzgore iák Orzel wylata/
Zazdrość iáko tchorz kradkiem cudze chwata)
... on w swym siedzac zawżdy o tym myslil/
Jákby w posludze Oyczyźnie sie iścil.
...zarney wypráwy przeciw Moskiewskiemu
...minal: tákże przeciw Przekopskiemu.
...oczy Lepelskie y to dźiś Jeziorow/
Gdzie iego ...vsy leżaly ná cżworo/
Świadcży Iwáńskie pole / y Czásniki
Gdźie często Moskwi Litwá rwala szyki.
...wżdy byl gotow Oyczyzny swey bronić
... POGONią swych nieprzyiaciol gonić
Gdyby do tego przyszlo/ znáćby bylo
Komu spolnego dobra szcżyćić milo.
...ż w Interregnum cży mály lud chowal
...ieslíby gwalt Oyczyzny rátowal
...nym wlasnym skárbem: przecżże zla zazdrośći
...ayżrzsz tych DA Row co sa z wysokośći.
...nać to iest rzecż vmieć swym száfowáć
...rzyszle przygody madrze przepátrowáć
...o madrych vrzad tym y Páństwá stoia
...ed sie dobr wszelkich w nich dostatki roia.
...ásbydlu przystoi/ kto wszytki
...a swe tráci/ przez niesluszne zbytki
...cy Oleiu niewcżas żebráć chodza
...y w ich Lámpach zgásl/ wiec sie nedza chlodza.
...rowki sobie przez láto zbieraly
...ás ná źime przyszla żywnosć miály
...Zwierzki v nich co skákaly lećie
...rosily by ich mialy w swym powiećie.
...wiac będźiem wam pieknie siostry śpiewáć/
...rowki im rzekly: niechcem sie my zdźiewáć
...źcie ná laki gdźieśćie wiec śpiewáli/
...namiśćie w Gumno to niespiżowáli.
...s gdy sie Jurgi zlacżyl z Domem onych
Dźielnych z Tecżyna Grofow Oświeconych
Poial siostre ich PENELOPEN druga/
Ktorey HEL...ENA moglaby by być sluga.
...a trzech vda...ych Ksiażat Synow splodźil
...żym sie O...ELKow Dom znowu odmlodźil
...i/ Symeon/ Alekśánder trzeći
...o Oycá: Slawney Mátki Dźieći.
...etá z Kśiedzow onych slawnych/
...ofowie ktory Dom z lat dawnych:

W Pol-

W Polszcze iásnieie ták Diament w złocie/
W Ricerskich spráwách/ w Rádzie w świ[illegible]
Od BOLesławá pirwszego CH[illegible]
Ktory był ták zwan dla serc[illegible] dobrego
Dom Tęczyńskich z swym iásnie [illegible]
Potomkowie ich idą tymże To[illegible]
Idźcież wy też ták o Kśiążętá [illegible]
Wspomniawszy sobie ná Prá[illegible]
Cwiczćie sie z ich spraw prze[illegible]
Tych sie chwytaycie w przo[illegible]
Boć to potomkom prawdziwym [illegible]
Przypátrowáć sie Prádziado[illegible]
Bráć wzor z ich cnoty przez ktor[illegible]
Y kresu sławy nieśmiertelney do[illegible]
Bo/ ná iey gore przez ćiernie sie d[illegible]
Wszytki zle zbytki y dla cney sławy [illegible]
Miłość Oyczyzny/ Dźielnośći po[illegible]
Od kilku set lat sławią ich iák ży[illegible]
Niech násláduią drudzy Kámilusow[illegible]
Rzymskich Kátonow y Oraciu[illegible]
Scewolow/ Grákow/ sławnych [illegible]
Y inszych Grecskich/ y Perskich [illegible]
A wy to w Domu cne Kśiążętá maćie/
Jesli Przodkow swych Dźieie wspámiętá[illegible]
Weyrzyćie iedno z pilnośćią w Kroniki
Naydźiećie dźiwne ich mężnych spraw sz[illegible]
Mendolf/ Narimunt/ Witen/ z Gedyminem
Keystut/ z Witultem co też broił synem
Wspomnićie potym mężnego OLGERD[illegible]
Ják w Moskwi witał Moskwicina śmie[illegible]
Ják Krol IAGIELO woyská Pruskie kos[illegible]
Ják Władysław z Turkow zwyćięstwá od[illegible]
Ják on KAzimierz potłumił Krzyżaki
Wołochy ZYgmunt iák bił nieboráki.
Naydźiećie w rodźie swoim ANNIBALE
EPAMINVNDI co czynili stale
Vyrzyćie Brutum/ Achillem/ Hektorem/
Jedno wy idźćie z młodu zá ich torem.
Naydźiećie iák sie w Rycerstwie záchowáć
Y iák Oyczyzny rozumem rátowáć
Jáko Kśiążęcy stan z sławą prowádźić
Ják w SENATorskim kole mądrze rádź[illegible]
A ia szczęśliwy z swoim wirszem będę/
Gdy też o wászych spráwách pisáć śiędę:

wiac iak przodkow wáßych sławne dźieie
wspomniawßy áż sie serce śmieie/
Homerus sławi Troiáńczyki
...eki/ Neptuna/ y Marsowe ßyki
...ARO AEneam, Liuius Rzymiány
...so z Wenera/ Kupidowe rány
...historia wáßych przodkow sławi
...prochu ich wywodząc/ ná tym swoy czás trawi
By żywot mieli nie zgliny zlepiony
Lecż ten ktory brzmi/ wiecżnie ná wße strony.

ILLVSTRISS: PRINCIPIBVS D. Georgio, Simeoni, & Alexandro OLelcouitijs. Ducibus Slucen.

Augustinus Rotundus Secretarius S. Regis Maiestatis S. P. D.

Vendicet illustres alius sibi crebro Catones,
Obscurusq; satum se ferat ausonijs,
... tenebris alius proauos, atauosq; profundis
Eruat: vt tenuem tollat ad astra domum.
...mmendent aquilas alij, Gryphosq;, rosasq;,
...actent cum factis stemmata clara suis.
...matus tumidos coemant, mercentur honores,
...ti bona conquirant sortibus, ere, dolo.
...q; vos auida cum pica hinc inde petetis
...rnatum: proprijs laudibus eximij.
...s sunt animi bona, sunt & corporis, & quę
...endere Rhamnusis cæca potensq; solet
...is est genus, & tituli, cum stemmate ab ipso
...gerdo: Litauum Principibusq; viris.
...t vt infixis altè radicibus arbos:
...ena, ferens ramis rosida poma suis:
...rdo sic vestra domus subnixa parente:
...lorentes fructus fert, tulit, atq; feret.
...lateat patulo ne vestra potentia mundo:
Laudum præconem quærite Veridicum
...mine concelebret Sluscum, collaudet Olelcos,
...tnanea t vestrum semper in orbe decus.
...re sed quid opus? qui quæret, tempora perdet
...æstus adest præco disertus, adest
...s, hinc vsq; ad sydera notus
...sacer Littaue præco tuus
...is Litauum qui gesta tenebris
...em, bellaq; magna Ducum.
...& magno teneatis honore Poetam
...hic laudum præco disertus erit.